

PEDAGOGISCHE STUDIEDAG
VRIJDAG 28 SEPTEMBER 2018
KWALITEITSONTWIKKELING

*KWALITEIT IS DE TROTS VAN VAKMANSCHAP
EDWARDS DEMING*

Beste collega's

'Kwaliteit betekent dat het product voldoet aan de eisen die je er bij normaal gebruik mag aan stellen.' Het is één van de vele definities rond kwaliteit...

Bij een kwaliteitsmeting stel je een aantal verwachtingen. Dat is ook zo binnen onderwijs. Maar wanneer is iets voldoende, of ligt het boven of onder de verwachting? Waar en wanneer worden welke verwachtingen gesteld en hoe kan je dit meten? Gebruiken we dezelfde maatstaven of criteria?

De inspectie 2.0 stelde hierrond een nieuw onderwijskwaliteitskader vast, dat vanaf 1 september 2018 in voege gaat. Het voeren van een kwaliteitsbeleid, het reflecterend en beleidsvoerend vermogen van scholen worden in kaart gebracht. Op die manier krijg je een kwaliteitslabel.

Tijdens de pedagogische studiedag van vrijdag 28 september willen we je wegwijs maken in de gehanteerde kaders, principes en terminologieën. In de voormiddag wordt een algemene insteek gegeven om er dan in de namiddag per school mee aan de slag te gaan.

Alvast een boeiende pedagogische studiedag!

Directieteam Scholengemeenschap Houtland

VOORMIDDAG: SESSIES

In Torhout of Kortemark: afhankelijk van je keuze na de pauze

Van 9 tot 10.15 uur: INLEIDENDE SESSIE: kwaliteitsontwikkeling op school: een overzicht
➔ voor alle personeelsleden dezelfde sessie, inschrijven hiervoor hoeft niet

Inhoud:

In deze inleidende sessie schetsen we het ontstaan van het OK-kader (OnderwijsKwaliteit) en geven we een overzicht van de structuur. We verduidelijken de drie grote niveaus: kwaliteitsverwachtingen, kwaliteitsbeelden en de ontwikkelingsschalen. Samen doorlopen we dan enkele voorbeelden waaruit blijkt dat werken aan kwaliteit een opdracht is voor het hele schoolteam. Ten slotte staan we ook even stil bij de nieuwe manier van inspecteren en overlopen we wat vakjargon.

Sprekers: pedagogisch begeleiders en nascholers Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Locaties: zowel Kortemark als Torhout

KOFFIEPAUZE

Van 10.45 tot 12 uur: KEUZESESSIE

Keuzesessie 1: Baas over eigen kwaliteit

Je kan eindeloos discussiëren over wat 'kwaliteit' (peil, niveau) is. Iedereen heeft er zowat zijn eigen mening over. Veelal gaat men uit van bestaande tradities om iets al dan niet kwaliteitsvol te noemen. Er wordt in feite weinig nagedacht over allerlei invloeden die meespelen om uiteindelijk iets tot kwaliteit te verklaren. In het onderwijs kennen we discussies daarover vanuit eindtermen, leerplannen en handboeken. Een nieuwe tendens is nu dat scholen en leraren meer impact moeten krijgen op wat ze als kwaliteit en leerinhoud vooropstellen. Het nieuwe kwaliteitskader van de inspectie gaat daarop in. Ook de eindtermen en de leerplannen zullen in de nabije toekomst meer vrijheid geven. Er komt een nieuw evenwicht tussen wat er centraal wordt vereist en wat de scholen en leraren zelf kunnen toevoegen.

Die nieuwe vrijheid brengt echter met zich mee dat scholen en leraren zelf knopen moeten doorhakken wanneer ze geconfronteerd worden met wat allerlei aanspraakmakers (bijvoorbeeld het bedrijfsleven, actiegroepen, politieke stromingen...) van de school verwachten.

In deze sessie wordt een analyse gemaakt van die beïnvloedende krachten. Zo krijgen we een beter zicht op de mogelijkheden en de beperkingen om zelf te kiezen wat we als leerinhouden extra willen verstrekken. Na voldoende reflectie over dit speelveld van invloeden, kunnen we het vrije gebied dat we ter beschikking krijgen, invullen voor onze school en ons vak.

Spreker: Roger Standaert, professor comparatieve pedagogiek

Locatie: Torhout – exacte locatie wordt later bepaald

Doelgroep: personeelsleden die houden van een meer theoretische, filosofische insteek

Keuzesessie 2: Kwaliteitsontwikkeling in het buitengewoon onderwijs

We gaan dieper in op de onderwijspraktijk en het schoolbeleid, toegepast op het buitengewoon onderwijs. De koppeling tussen ontwikkelingsdoelen, handelingsplanning op school, groeps- en leerlingenniveau en het OK-kader wordt verduidelijkt. Een eerste praktijkvertaling kan in duo of kleine groep gemaakt worden.

Spreker: *Hans Buyle, regionaal begeleider Katholiek Onderwijs Vlaanderen*

Locatie: *BUSO De Wissel Torhout*

Doelgroep: *personeelsleden van BUSO De Wissel*

Keuzesessie 3: Kwaliteitsontwikkeling in de vakwerkgroep

Het Kwaliteitsdecreet van 2009 en het nieuwe Referentiekader voor Onderwijskwaliteit van 2017 geven de school autonomie om aan de eigen kwaliteit te werken. Het hele schoolteam is verantwoordelijk voor de gepaste realisatie van deze onderwijskwaliteit.

In deze sessie geven we al een eerste concretisering van kwaliteitsontwikkeling op school. Daarbij komt o.a. de planning aan bod en gaan we ook kijken naar de startvoorwaarden.

Sprekers: *pedagogisch begeleiders Katholiek Onderwijs Vlaanderen*

Locatie: *zowel Kortemark als Torhout*

Doelgroep: *leraren die ook effectief voor de klas staan*

Opmerking: *De verschillende sprekers brengen dezelfde inhoud. De collega's van de verschillende vakken zitten gemengd. We proberen de collega's op eigen locatie te houden.*

Keuzesessie 4: Het Referentiekader OK, Inspectie 2.0 en evaluatie van scholen: kansen en valkuilen

Over inspectie wordt veel gezegd en veel geschreven. Dat hoeft niet te verbazen, want een schooldoorlichting laat je nooit koud.

Deze sessie vertrekt vanuit onderzoek over het effect van schooldoorlichtingen op scholen en op mensen. We analyseren hoe de nieuwe doorlichtingsaanpak (Inspectie 2.0) zich hiertoe verhoudt en hoe deze nieuwe aanpak inspeelt op kansen en valkuilen. Waar mogelijk, koppelen we die inzichten ook aan de eigen ervaringen van de deelnemers over de positieve en negatieve effecten van een doorlichting.

Ten slotte kijken we naar de school en de leraren zelf: welke rol kunnen scholen en leraren opnemen om positieve effecten te versterken en de ongewenste neveneffecten zo klein mogelijk te houden?

Spreker: Maarten Penninckx, stafmedewerker Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Locatie: Kortemark

Doelgroep: alle personeelsleden

Keuzesessie 5: Datagebruik voor beginners

Tijdens deze sessie

- maak je kennis met datagebruik (bijv. evolutie leerlingenaantal, in- en uitstroom van leerlingen, attestering, herkomst van leerlingen...) als een zinvol middel ter ondersteuning van de eigen kwaliteit op vlak van beleidsvoering, lespraktijk, enz.;
- maak je kennis met relevante databronnen;
- reiken we de nodige basiscompetenties aan om de voor jou relevante databronnen te lezen en te interpreteren m.a.w. om voldoende datageletterd te zijn.

We starten van een casus als voorbeeld. We geven geen grote theorieën of statistiek.

Spreker: Jerissa de Bilde, centrale begeleider Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Locatie: Torhout

Doelgroep: middenkader

Keuzesessie 6: Dagprogramma - HET OK-kader als basis voor een kwaliteitsvolle begeleiding en opvang van onze leerlingen.

1. Kwaliteitsontwikkeling, OK-kader en Inspectie 2.0: algemene intro en overzicht

2. Kwaliteitsvol begeleiden van leerlingen: wat betekent dit voor mij als opvoeder, als leerlingenbegeleider?

Tot voor kort was leerlingenbegeleiding een vrijblijvende opdracht van de school. Als team bepaalde je volledig autonoom de invulling hiervan. Sedert 1 september 2018 is het nieuwe decreet leerlingenbegeleiding van kracht. Hierdoor wordt de school verplicht om een aantal regels in acht te nemen. Welke zijn deze nieuwe verplichtingen? Wat vinden wij hierover terug in het OK-kader? En hoe gaat de inspectie hiermee om?

Na een informatieve insteek gaan wij samen actief aan de slag met het OK-kader a.d.h.v. reflectiefiches.

3. Hoe kunnen wij inzetten op een goede opvang en degelijke begeleiding van onze leerlingen?

In het OK-kader vinden wij op meerdere plaatsen een aanzet om na te denken over de inhoudelijke invulling van onze job als lid van het ondersteunend personeel of als leerlingenbegeleider. Enkele voorbeelden:

- de zorg voor een warm onthaal in een positieve leer- en leefomgeving;
- ik als vertrouwenspersoon van en voor leerlingen;
- aandacht voor een goede studiebegeleiding van de leerlingen.

Na een korte informatieve insteek verkennen wij op een interactieve wijze enkele kwaliteitsverwachtingen uit het OK-kader.

Spreker: Philippe Vercoutere, regionaal begeleider Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Locatie: Torhout

Doelgroep: (internaats)opvoeders en leerlingenbegeleiders

Keuzesessie 7: Dagprogramma rond klantvriendelijk onthaal

Een school is geen bedrijf. Klantvriendelijkheid zoals in bedrijven is ook niet zomaar over te nemen voor een school. De relatie tussen school en ouders heeft immers rechtstreekse invloed op de groeiruimte van de leerling. Daardoor krijgt klantvriendelijkheid op school een extra dimensie. In deze training wordt een grondhouding aangeleerd die het specifieke karakter van de relatie ouders en school erkent. De dynamische driehoek tussen ouders-kind-school die vorm geeft aan de groeiruimte van de leerling wordt verkend, zowel theoretisch als met ervaringsgerichte oefeningen, met aandacht voor voorbeelden uit de praktijk. Daarnaast worden een aantal communicatiestrategieën geoefend waarbij verantwoordelijkheid (i.p.v. doorschuiven) en assertiviteit (= met respect voor de ander én voor jezelf) centraal staan.

Spreker: Jan Jacobs, coach en psychotherapeut

Locatie: Torhout

Doelgroep: enkel administratief en hulpvoedend personeel.

Opmerking: Deze sessie werd ook opgenomen in de nascholingsbrochure 1ste semester en wordt nog eens herhaald in het 2de semester.

Ofwel schrijf je in via de link van de nascholing, ofwel via de link van de pedagogische studiedag. (niet twee keer inschrijven a.u.b.)

MIDDAGMAAL

Leraren: in eigen school

Hulpopvoedend en administratief personeel, internaatsmedewerkers en leerlingenbegeleiders:
in Torhout

NAMIDDAG: AAN DE SLAG

Leraren: in eigen school, inschrijven hoeft niet

Hulpopvoedend en administratief personeel, internaatsmedewerkers en leerlingenbegeleiders:
zelfde locatie als de voormiddag

Elk onderzoek naar de kwaliteit van een aspect van de schoolwerking kan gekoppeld worden aan het OK-kader. Op die manier wordt het schoolteam gestimuleerd om de eigen kwaliteit te (blijven) ontwikkelen.

Verschillende thema's van dit referentiekader werden door de pedagogische begeleiding in heel herkenbare bewoording omgezet in concrete reflectievragen.

In deze sessie gaan we actief aan de slag met de reflectievragen op het niveau van de vakgroepen. Hierdoor zullen de vakgroepen inzicht krijgen in het kwaliteitskader, het jargon van de kwaliteitsbeelden leren kennen en een eerste oefening maken in zelfevaluatie.

Deze sessie wordt door verschillende pedagogisch begeleiders of nascholers begeleid. De methodiek is in elke groep identiek, maar de inhoud van de oefening is afgestemd op de specificiteit van de school.

De organisatie van de namiddag ligt in handen van de eigen school. Voor meer info neem je best contact op met je eigen directie.